



Eesti ja Soome noored tegutsevad Tapal koos

Suvi on puhkuse ja energia kogumise aeg. Tänavune suvi ei ole ilma seisukohalt täitnud meie lootusi ehk nii täiuslikult nagu igatsetud. Kuid ega sellepärast saa tuppä korutama jääda! Sugugi ei saa öelda, et Tapa linnas ei mõeldaks noorte peale, nende vaba aja sisustamisele ning sellele, et vaba aja sisustamise käigus on võimalik ka omandada kasulikke teadmisi.

2.–8. augustini toimub Tapal Euroopa Noored projekti „Seigeldes terviskohaliku elu poole“ laager. Projektis osalevad kaheksa noort Eestist (Tapalt) ja kaheksa Soomest vanuses 15–19 a. Koostööd tehakse Soome Mannerheimi Lastekaitse Liidu Naantali Ühingu. Käesolev projekt on koos nendega juba kolmas. Projekti raames tutvuvad noored teise maa kultuuriga, ühiskonna omapäraga ja loomulikult täieneb nende sõpruskond. Projekti juhivad Ene Augasmägi, kes muretsseb oma põhitöö kõrvalt pidevalt noorte heaolu eest ning on nõu ja jõuga pidevalt toredaks kaaslaseks nende tegemisteks, pakudes erinevaid põnevaid variante teadmiste omandamisele lisaks ka vaba aja sisustamiseks.

Noored saavad teadmisi juurde terviskohaliku eluviisidest, esmabi kohta, ohutuse tagamisest looduses – seikluskasvatust. Toimub narko- ja aidsiteemaline loeng, terviskohaliku tootmisloeng, tutvutakse politseitööga. Noorte aega sisustatakse orienteerumi-

se, paintballi mängimisega, tutvutakse Rakvere linnuse ning Tapa linna vaatamisväärsustega jne.

Selleks, et kõik plaanipäraselt õnnestuks, on eestvedajateks valitud oma ala teadjad-tundjad. Käelised tegevused, mida juhendasid Ave Papp ja allakirjutatu, toimusid Tapa Linna Noortekeskuses. Loovuse arendamine on igas vanuses tänuväärne tegevus. Algul sai mõeldud küll, et mida selles eas noortele pakkuda. Siis kui töö lahti läks, ei olnud vanus enam sugugi määrav. Tegutsemist jätkus kõigile ja polnud mingit norutamist või igavuse tundmist. Seltskond oli väga üksmeelne ja sõbralik ja meigi suulasime sinna sisse nii, et tegime ise kõike hoolega kaasa, juhendasime ja õppisime ka noortelt. Koos sai kaunistatud seinataldrikuid ja kingitud sõbrale, teha rinnamärke, voolida savi, erinevaid tehnikaid kasutades meisterdada hoiatusplakateid meelemürkide ja pahede ärahoidmiseks.

Kes ütles, et mäng on vaid väikese inimese töö? Meie mängisime erinevaid mänge ja noored olid hakanud pidevalt täis. Kõige suurem tänu tegijale on see, kui tema püüdmiste ja organiseerimistega jääda kase rahule. Meie tundis seda tunnet ja oleme väga õnnelikud ja tänulikud, et Ene Augasmägi kaasas meid oma tegemistesse, sest eneseteostus koos puhkuse ja uute kaaslaste leidmisega on parim võimalus, mis meile sobis.

Järgmisel päeval külastasime kogu pere lõbustusparki Vembu-



Kooli tänav 24 asuvas Tapa laste- ja noortekeskuses kujundasid projektist osavõtjad hoiatusplakateid

Foto Heiki Vuntus

Tembu-maad Kurnal. See on meie oma Serena ja ta tööpoolest õigustas oma nime – lõbustuspark. Terve päev möödus linnutiivil. Võimalusi erinevalt aega veeta oli mitmeid. Siiski said kõigi lemmikuteks liumäed ja basseiniid, pois-tele kart- ja elektriautod ning ATV rade.

Pärast pikka lõbustemispäeva oli võimalus end saunas puhtaks

pesta ja sõit kodu poole võis alata. Meeldivalt sõbralik oli bussijuht Kaido Valvik. Suur tänu temale selle koostöö eest! Kuigi noored jõudsid õõbimiskohta Männikumäel plaanitust hiljem, sest neile sai lubatud, et naudime veemõnusi lõpuni, olid vaatamata väsimusele kõik rõõmsad ja rahulolevad. Ene ootas õõbimisko- has söögiga ja vaatamata hilistele

õhtutundidele oli tal aega kuulata noorte päevamuuljeid. Kui meie väsinult kodu poole läksime, hõiskas tema rõõmsalt ja optimistlikult, et läheb koju noortele hommikukäik pannkooke küpsetama.

Tore, kui tegemisi jätkub ja noortele saab pakkuda võimalusi oma vaba aega sisustada nii, et rahulolu on mõlemapoolne.

Kairi Kroon

Korterühistud võivad raha säästa

Ühishankekeskuse juhatusel on hea meel teatada, et koostöös Eesti Korterühistute Liiduga oleme ette valmistanud korteriühistutele suunatud mitmest alaprojektist koosneva programmi “Teeme üheskoos kortermajad korda”.

Programmi eesmärk on säästa korteriühistute raha ja vähendada kinnisvaraga seotud riske ehitustööde tellimisel. Ühishankekeskuse osaledes on ühistute hinnavoit remondi- ja renoveerimistöödel 30–40% ning töid teevad oma ala professionaalid.

Juhul kui teie linnas registreeritud ühistud vajavad abi ehitustööde teostamisel, on meil hea meel neile abiks olla.

Lisainfo saamiseks helistada telefonidel 324 4343 ja 526 2519 või tulla Rakvere büroosse Tallinna tn 16.

Meeldivalt koostööle lootes Hankekeskuse juhatus

33 tapalast said töökohad

Alates juunist said 33 tapalast tööd Kuusalu valla Kupu külas asuvas firmas OÜ Balti Spoon. Tapa linnavalitsuse, arenduskoda ja Balti Spooni vahel alanud koostöö Tapa linna tööhõive olukorra parandamiseks on seega jõudnud reaalse tulemuseni.

Tapa linna poole pöördusid jaanuari lõpus firma esindajad

ettevõtte laiendamisel tekkiva tööjõuvajaduse probleemiga. Ühise arutelu tulemusel leiti, et Tapalt tööle soovijatest koostab nimekirja koos vajalike dokumentidega MTÜ Arenduskoda. Linnavalitsuse sotsiaalosalakond tegeles aktiivselt toimetuleku toetust saanud inimeste informeerimisega võimalusest tööta-

da OÜ-s Balti Spoon. Tööle soovijatel tuli täita ankeet. Avaldusi tööleasumiseks laekus üle saja.

Balti Spooni personaliosakond valis välja 33 tapalast. Pooled töolistest olid endised töötud, teised soovisid madalamapalgaliselt töölt suunduda veidi tasuvamale. Inimeste transportimiseks tööle on käivitatud bussühendus. Töötaja-

te väljaõpe toimub töö käigus.

OÜ Balti Spoon on juhtiv kaasespooi tootja maailmas. Ettevõtte annab tööd rohkem kui 600 töötajale. Ettevõtte peab laienemise plaane. Tööjõuga tagamiseks on korraldatud töötajate transport Tallinnast, Maardust, Loksalt, Kehrast ja nüüd siis ka Tapa linnast.

Kuno Rooba

Kaitseväele oma kabel

Tapa kaitsevälilinnakus teenib praegu ligi 530 kaitsevälilast ja ametnikku ning tulevikus on ajateenijate arvaks plaanitud 800.

Kuna Tapa on saanud paigaks, kus viiakse läbi suurõppusi, kus lisaks Eesti kaitsevälilastele osaleb ka hulgaliselt erinevatesse konfessioonidesse kuuluvaid kaitsevälilaste mitmetest välisriikidest, on just Tapa sõjaväelinnak sobiv paik esimese kabeli ehitamiseks.

Kabeli ehituse mõttega tuldi Tapa väljaõppekeskuses välja

eelmisel aastal. Ligi 1,5 miljonit krooni maksma minev hoone katvaseks ehitada heahtlikult inimestelt, firmadelt ja organisatsioonidelt laekunud annetuste abil. Annetusena projekteeris hoonet ka arhitekt Harri Kivilo. Suurtükiväegrupi Ohvitseride Kogu on annetanud kabeli ehituseks 15 000 krooni.

6 x 11 meetri suurusesse kabelisse tuleb palveruum ja mõned väikesed abiruumid. Kabeli ehitusega loodetakse alustada järgmisel kevadel.

Merle Lember

ÜKS PILT



Foto Heiki Vuntus

Linnapea kuulutas muusikakooli fassaadi uuendamise õnnestunuks

Sa ei ole ükski – toetusgrupp naistele

Vägivald on alati ebaõiglane tegu, mida keegi ei ole ära teeninud. Paarisuhtevägivald on kuritegu, millel ei ole õigustust ja millega ei saa leppida.

Ootame Sind toetusgruppi, kui tunned lootusetust ja Sa ei tea, kuidas edasi elada; tahad oma probleemist rääkida; tahad kohtuda inimestega, kes on olnud sarnases olukorras; soovid leida oma olukorrast väljapääsu.

Halba ei ole inimeste vahel, vaid inimeste sees. Vägivald purustab terve elu, samuti lastel, ja on ka enamasti tapmist põhjustavaks.

Perevägivald tekitab mitmesuguse abi vajadust:

Käitumuslik (ema jaksamine, kodutööde abi, laste päevahoid, majandusliku toe tarve).

Meditsiiniline/tervishoiuabi (haiglaravi, nõuandlad, kriisihoid, laste- ja noortepsühhiaatria).

Psühhosotsiaalne/terapeutiline Kui esmased asjad on tehtud, võib pöörduda psühholoogi või peretrapeudi poole.

Politse (koduksite, eeluurimine).

Juriidiline (õiguslik menetlemine, abielu lahutus- või kooselu lõpetamisprotsessi algatamisavaldused, kahjustuste korvamine, lapse

hooldusõiguse ja kokkusaamisõiguse määramine, elatusrahad, abieluvara küsimused)

Aastas saab Eestis vägivalda tõttu vigastada 44 000 naist, neist 6 000 saab raskeid või eluohtlikke vigastusi. Samuti on väga levinud vaimne vägivald.

„Naine provotseerib meest vägivaldsemaks oma virisemise ja näägutamiseks“ on müüt, mis eeldab, et mees on perekonna pea ning tal on õigus teisi pereliikmeid füüsiliselt karistada. Selle müüdiiga veeretatakse perevägivalda süükoorem naise peale ja mehelt võetakse ära vastutus toimepandud kuriteo eest. Paraku näitavad ka uuringud, et lapsed ei jää vägivaldsetes kodudes vägivaldast puutumata.

Perevägivalda õigustab ka arusaam, et see on elukaaslaste omavaheline asi, mille nad peavad kõrvalise sekkumiseta lahendama. Selline müüt takistab perevägivalda käsitlemist ühiskondliku probleemina, mille lahendamiseks tuleb välja töötada riiklik poliitika.

Vägivald ei piirdu üksnes ohvrite tervisekahjustustega, vaid mõjub ka noortele, kes peavad üles kasvama hirmu ning vägivalda õhkkonnas.

Raskustele vaatamata oleme

leidnud toetajaid, kelle abi aitab meil avada alates 7. septembrist toetusgruppi naistele. Kokku saame teisi-päeviti kell 18–20, grupist osavõtjale teatatakse toimumise koht kontaktisiku kaudu.

Kontaktisikud: **Kaja Kangur** (MTÜ Kirilill Rakvere lastekodu, sotsiaaltöötaja) – kaja.kangur@mail.ee, **Anne Terner-Boiko** (Tapa gümnaasium, sotsiaalpedagoog) anne.ternerboiko@tapa.ee, mob 5560 8717. A. Terner-Boiko on läbinud paarisuhtevägivalda all kannatavate naiste tugigruppide vedajate koolituse septembris 2003 ja mais 2004 Eesti Sotsiaalprogrammide Keskuses.

Korraldaja on MTÜ Tapa Ettevõtlike Naiste Klubi.

Üritust toetavad Eesti Sotsiaalprogrammide Keskus, Tapa linnavalitsus ja allasutused.

Läbirääkimised on käimas augustis-septembris sotsiaalosalakonna, politsei, prokuratuuri ja nõustamiskeskusega, samuti Saksi ja Lehtse valla sotsiaaltöötajatega.

Esialgu on grupi suhtluskeeleks eesti keel, vastavalt vajadusele soovime tulevikus avada ka vene keelel põhineva grupi, kelle eestvedaja loodame leida enda grupi liikmete hulgast.

Grupijuhid Kaja ja Anne

KAKS PILTI



Pille Vinteri juhendatud võimlemisrühmad jäid rahule tänavuse üldlaulupeoga

Foto Marje Freimanni erakogust



26. juulist kuni 2. augustini külastas Eestimaad Lehtse kammerkoori partnerkoor "Siegburger Madrigalchor" Saksamaalt (Tapa tegid koorid ühispidi). Koos ja eraldi anti mitmeid kontserte, üks viimastest hiljuti Järveldal lõppenud Eesti Talupeavadele. 1. augustil Tapa Jakobi kirikus toimus jumalateenistusel esitas koor kokku kuus laulu

Foto Algur Kaerma erakogust

LUGEJA KIRJUTAB

Laidoner sai ausamba

22. juunil avati Viljandi lossimägedes "Lembitu aegadest saadik suurima eesti sõjamehe kindral Johan Laidoneri" (Suurbritannia Balti Nõukogu patrooni krahv Charlisle väljend) ausammas. Väidetavalt ulatub ausamba püstitamise mõte tagasi II maailmasõja eelsesesse aega. Kui 2001. aastal asutati kindral J. Laidoneri Seltsi Viljandi osakond, sai see idee uue üksuse põhiliseks eesmärgiks. Alustati ülemaalist korjandust, mis kestab ka praegu.

Ausammas on aga nüüd olemas, avatud võidupiha eel.

Kaunil ja hästi sujunud tseremoonial kõlasid isamaalised laulud vaheldumisi sõnavõttudega. Pea kõik kõnelejad, sh vabariigi president Arnold Rüütel, peaminister Juhan Parts, kaitseminister Margus Hanson, meenutasid oma sõnavõttudes meie viimase aja vabadusvõitluse kulgu (Vabadussõda ja II maailmasõda). Neist esimeses oli kindral Johan Laidoneril väga suur osa. Kindral oli ka maailmamastaabiga poliitik, osaledes 1925. aastal Rahvaliidu volinikuna edukalt piiriläbirääkimistel Iraagis.

"Kindral Laidoner võitles

Eesti maa- ja mereväe ning liitlaste abiga välja tuleviku – meie tuleviku nii tänaseks kui homseks (s.t tuleviku ka Lääne jaoks)." Need on krahv Charlisle sõnad. Tseremoonia lõppedes asetasi soovijad ausamba jalamisele pärgi ja lilli ning viibiti veel kaua samba ümber juteldes, kindralit mäletavad inimesed oma mälestusi jagades, Vabadussõja-aegseid laule lauldes.

Osavõtnuul oli muidugi võimalus ka jalutada Viljandi võrtratuus lossimägedes ja tutvuda Sakalamaa pealinna. Ilma- taat laskis tseremoonia ajaks ka päikese paistma, kuigi hommikul oli ilm sajune. Oli ilus päev.

Seega on auvõlg kindral Johan Laidonerile nüüd tasutud. Annetuste kogumine aga jätkub, kuna vajalikust rahast on osa veel puudu. Seniseid pangailkandega annetajaid on kindral Laidoneri Selts kõiki nimeliselt tänanud. Annetada saab jätkuvalt kindral Johan Laidoneri Seltsi arveldusarvele 221011769795 Hansapangas määratuna "Kindral Laidoneri mälestuseks".

Viljandis käis

Linda Metsjärv

Mälestuskilde ja uitmõtteid

Kultuurist ja kultuuritusest (järg)

Eesti tehnikakõrgkooli TPI peasissekäik. On vaheaeg. Ligi pool-sada tudengit veedab vaheaega suitsetamisega. Nende hulgas on ka noori veel keni neide. Suures osas esmakursuselased. Kõigil seljataga 11 ja rohkemgi aastat koolitust. Lõputunnustusega elukõpsiks tunnistatud noored. Prügium põleb ja ajab tossu, kuid see ei häiri kedagi.

50 sammu pean ma teid täna jälle nägema ja kuulma, viimased 10 suitsetan kaasa. Vastumeelne on, kuid läbi peab mine-ma.

Keegi topib koni müüripraku, teine lillepotti, kolmas viskab maha. Prügiurni kasutatakse korvpallikorvina. Tabamus on nigel. Paljudele suits vist ei istu, sest miks nad muidu sülitavad. Ikka mahv ja plärakas – kuhu juhtub. Kõrva kostab ropendamist. Mõned pohmellis karvased näod ... Olengi fuajees, trepil. Kuid ka siia on sülitatud, lausa rögistatud.

Kas see ongi tänapäevane suitsetamise kultuur? Haridust on antud ja saadud, kuid haritust pole. Miks see nii on ja süveneb? Ju siis andmine on vale ja võlt. Ja saaja ääretult ükskõikne. Miks need noored piisavalt informeeritud inimesed endale ja oma järglastele meelega kahju teevad? Kas tõesti selleks, et tunda end vabana?! Teen, mis tahan, käitun, kuidas heaks arvan. Aga vabadust on kõik targad mehed teistmoodi defineerinud! Kuhu on jäänud vastutus tuleviku eest, elukeskkonna eest, pürgimine

parema poole, kultuursema poole? Kas nad suudavad võidelda ja vastutada tsivilisatsiooni ja elukeskkonna säilitamise eest? Või hukub kõik automatastroofis? Või suureme iseendi saastast ja sõnnikust? Kas see kõik jätab nad tõesti ükskõikseks?

Ametimehe ettekandest: kell 11.15 kutsuti mind ühiselamusse.... Tuba oli äärmiselt korratu ja räpane. Põrandal vedelesid suitsukonid, paberipraht, nõude kil-lud ja muu. Akna all oli põrandale oksendatud, ka üks lina oli oksesega koos. Laual olid järgmised tühjad alkoholipudelid: 2 valge viina pudelit, 4 kolhoosiveini pudelit, 2 kuiva veini pudelit, 9 õllepudelit. Põrandal oli 50-liitrine Saku õlletehase õlleankur nr 102. Ankur oli tühi.

Inimene sai 21-aastaseks. Sõbrad tulid, õnnitlesid ja tähistasid seda päeva "kultuuriselt". Kuhu meil veel langeda on? Me ei tunista kultuuri ja hügieeni elementaarseid norme, kultuurist ja hügieenist rääkimata. Psühhohügieen on täiesti tundmatu asi. Ja milleks seda üldse nõukogude inimesele, eriti noorele! Ta on ju tugev, vapper, ideeliselt ja moraalselt kindel ning füüsiliselt karastatud. Tema viinast purju ei jää (aga miks ta seda siis joo?) ning aknoolist ära ei sure. "Võta pits ja pea aru", arvati ammu ja kor-ratakse vaikselt ka tänapäeval. Aga mida teha siis, kui aru pole enam ka enne võtmist, pärast rääkimata? Aruga inimesed on ammu mõistnud, kui naeruväärne on süüdistada kõiges minevikku ja kapitalistlikku ümbrust. Kultuurituse juured saavad pidevalt toitu meie oma kehast, ruumist ja ajast – nõukogude ühiskonnast. Tuuled küll puhuvad,

aga tolm tõuseb visalt, ta on omandanud võime kleepuda. Järelikult on vaja tuult ja vihma – tormi.

Instituudi trepikoja kõige kaugem sopp. Pimedus. Hõõguvad sigaretotsad. Prahti ja sülg kõik kohad täis. Vahetevahel ebatsensuur-seid vaimukusi ja rüselemist. Nii vahetunnist vahetunnini, päevast päeva.

Väljas läheb külmaks. Suitsetaja otsib kui rott pimedat urgut, et näst aegamööda tubakale ohverda-da. Ei mingit mõnu, ei mingit rituaali, lihtsalt aja, raha ja mõistuse surnuks löömine, psüühika laostamine, inimese allakäik. Aga milline jõud on selle taga, milline aktiivsus! Kuidas ta piinab inimest! Suit-sutunnist suitsutunnini.

Meie maja koolitab diplomeeritud inseneri. Ta on haridusempel, tehnikakeskus, kultuuriasutus. See paneb meile kohustuse täiel häälele kaasa rääkida kõiges, mis puudutab minevikku, olevikku ja tulevikku. Ametimehed, kartke passiivsust, aga mitte aktiivsust!

Instituudi lõpetajad määravad ära vabariigi tehnikataseme. Diplom-eeritud insener peab olema eel-kõige haritud inimene, aktiivne kodanik, kultuurne ja tsiviliseeritud. Elamise kultuur on üldkultuuri lahutamatu ja väga oluline osa. Seda peab tundma, seda peab tundma õpe-ma, seda peab igaal sammul õpe-tama. Või tahame olla matsid?

P.S. Ma ei tea, kuidas on lood tehnikaiikoolis praegu, kuid Eesti ühiskond tervikuna küll nende ilu-sate mõtete järgi pole käitunud. Vastupidi. Olukord halveneb ja on juba katastroofimaiguline.

Kust saavad kultuurituse juured nüüd toitu?!

(järgneb)
Lembit Joorits

Koorti-tädi 90

Kohates Aleksandra Koorti – linnaarhiva seas tuntud Koorti-tädi – tänaval kiirel sammul astumas, pidasin ta kinni ja palusin täpsustada sünniaega. Ütles, et see on väga lihtsalt meelde jääv: 7+7+2x7, ehk lahutiseletatult 7. juuli 1914.

Tapa vanema põlvkonna inimestele tuntud lastetädi sündis Lehtse vallas raudteetöölise perekonnas. Õppis Lehtse valla algkoolis ja Tapa linna ühisgümnaasiumis, mille lõpetas 1933. aastal.

Sellest ajast on tal eredalt meele mälestus kohtumisest riigivanem Jaan Tõnissoniga, kes viibis detsembris 1928 Tapal. Riigivanema auks korraldati pidulik vastuvõtt gümnaasiumi (vanas raudteetöölise ääres) saalis, kus ta koos saatjatega istus esireas toolidel. Aleksandra, jäädes pisut hiljaks, jooksis külaliste eest mööda ja äkki haaras J. Tõnisson ta sülele, öeldes: "Kuhu sa töttad ja miks sa siin oled?" Küsis veel oma kõrval istuvalt koolidirektor Vaaraskilt, kas see on ikka nende õpilane. Direktor vastanud, et on ikka ja veel väga hea õpilane. Arusaamatus tekkis sellest, et Aleksandra paistis oma lühikese kasvu tõttu – 9 sentimeetrit üle meetri – välja lapsena.

1935. aastal lõpetas A. Koort Tallinna eelkoolikasvatajate kursused ja talle omistati lasteaiakasvataja kutse. Aastatel 1935–38 töötas Tapa Lasteaiatingu lasteaias Ambla maantee kasvatajana.

Jätkas töötamist juhatajana kuni 1941. aastani Tapa linna lasteaias, mis asus Haridusseltsi maja ruumides (praegune muusikakool). Laste mänguplats oli maja taga. Kahe kasvatajaga kahete rühma jagatud laste arv kõikus poolesaja piirides. Eriti olid tal meelepsuval lasteaiapedagoog, kus esinemist vaatas täissaal vanemaid.

Peale söda määrati A. Koort uuesti lasteaiakujuhatajaks. Lasteaed asus Kooli tn 22 (18). 1952. aastal lahkus sellelt ametikohalt ja jätkas töötamist Tapa hoiukassas (mitmete nimetuste all) kassapidajana 16 aastat. Vanaduspensionile siirdus 1969. aastal. A. Koort oli üks esimesi Tapa naiskooi loomise mõtte algatajaid 1950. aastal. Ta kasvas üles laululabelis peres, laulis koolikoorides.

A. Koort on öelnud: "Olen eluaeg laulnud ega oska ilma lauluta elada." Ta laulis naiskoois 38 aastat



Aleksandra Koort

II sopranit. Pidas naiskooi päevikut koori alguspäevadest (need asuvad Tapa muuseumis). Koori sündmused päevikus on kirjutatud huvitavalt ja huumorimeelega. Ilukirjas kirjutab ümber ja kunstiliselt kujundas päevikut Hetti Raik.

A. Koortile on kogu elu meeldinud aiatöö, seal ammutab ta elujõudu veel kõrges eas. Esimese aia rajas ta oma maja koduaias Vilde tänaval, kuid kahjuks hävis see sõjatules.

Elades Öhtu pst väikeses ühe-toalises korteris, hooldab ta seal väikest aiamaad, mis annab ka toidulisat. Vahel on teda näha Tapa turul müümas lilleõisi või marju. Oma ütluse järgi teeb ta seda rohke selleks, et inimestega kokku puutuda.

Varalähkunud vanemate tõttu on ta pidanud alates 25. eluaastast üksinda hakkama saama.

Teda kodus õnnitledes ütles Koorti-tädi mulle: "Eluga olen toime tulnud, jõukust ega nälga pole olnud. Tervis (v.a nägemine) selle vanuse kohta on veel rahuldav, kuid rusub üksindus. Peale kõrvalkorterit põlengut (kõik veel siiani koristamata?) praktiliselt ei ela majas kedagi." Teatud uhkusega hääles ütles veel, et ei ole mingit abi palunud, kuigi raske on tuua ämbriga mitmesaja meetri kaugusele vett!

Laul nägin ajalehti tema poolt täielikult lahendatud ristsõnadega, mis näitab vaimuerksust 90-aastaselt.

Koorti-tädile jätkuvat tervist! Kaaslinlastele hoolivamat ja meelepidavamast suhtumisest.

Koorti-tädi lasteaialaps 1938. aastast

Harri Allandi

Tapal on noortekeskus suve läbi valla

Esimest suve on Tapa laste- ja noortekeskus (Kooli tn 24) avatud terve suve.

Tapa lastekaitseühingu tegevjuht Ave Pappe soovib lapsevanematel oma linnas igavlevad lapse- ja noored keskusesse saata, kus kella 12-19 on võimalik neil mängida lauatennist, koroonat, laumänge, vaadata telerit ja videot, joonistada, kuulata muusikat või lihtsalt niisama sõpradega vestelda. "Keskuse eesmärk ongi noorte vaba aja sisustamine meeldiva, huvitava ja kasuliku tegevuse abil," selgitas Pappe.

Tegevuste jaoks saadakse raha

projektide kirjutamisega. Praegu on poole aasta jooksul võimalik osa võtta integratsiooni sihtasutuse haridusprogrammide keskuse rahastatud projekti "Sõbraks läbi tegevuse" ettevõtmistest. Augustis toimub orienteerumispäev "Tunne oma kodukanti" ja septembris sõidetakse end harima Kurgjale Carl Robert Jakobsoni talumuuseumisse.

Peale selle on igal nädalal võimalik osa võtta kunstiringi ja loovringi tööst. Noortele on kõik tegevused tasuta.

(VT, 07.07.2004)

Linna visiitkaardid ookeerivad

Meie linna külalistele, olenemata sellest, kas nad on saabunud rongi või bussiga, on esmamulje linnast kindlasti šokeeriv.

Kui nõukogude ajal olid linna häbiplenkiks sõjaväele kuuluvad barakid, siis nüüd on tondilossid juba lausa kesklinnas. Mis on saanud Tapa linna visiitkaardist – ajaloolisest jaamahoonest? Veel tänagi on hoone seinal tahvel meenutamaks möödunud aegu. Hoone ise on aga väga armetus seisukorras. Uksed ja aknad on laudadega kinni löödud. Hoones töötab veel ainult meie oma "teatud headuses" tuntud puhvet, kuhu pääseb jaamahoone tagaküljel olevast väikesest uksest. Need jaamahoone aknad, mis on veel kinni lõõmata, on kohutavalt mustad ja kaetud mingite ebamääraste kaltsudega. Rongi ootavatel inimestel pole enam mingit võimalust ilma kapiiriidest eest varju leida.

Kui meie külaline on jaamahoonet juba küllalt imetleda jõudnud, märkab ta kindlasti lähedal asuvat taksopeatuse tulpa ja loodab kergemini kohale jõuda. Aga oh pettumust! Ootama võibki jääda. Kohalikud inimesed teavad, et Tapal taksoid pole, aga kust peavad seda teadma külalised. Jaan Viktori lubatud silti Rakvere taksofirmade kontaktandmete ja mul ka suure otsimise peale leida ei õnnestunud. Kas sellisel kujul taksopeatust on üldse vajalik? Minu arvates on tegemist lihtsalt eksitava info.

Kui külaline takso ootamisest tüdineb, siis seab ta sammud bussijaama poole. Aga kumma? Jah, neid on meil lausa kaks – üks "vä-



Tapa endine kaunis jaamahoone meenutab laudadega kinni löödud uste ja akendega tondilossi

Foto Heiki Vuntus

gevam" kui teine. Praegu seni käigus oleva bussijaama ooteruum on väga armetus seisukorras – lõhutud ja räämas, aga hea tahtmisega korraldaja saab selle ju korda teha. On olemas busside sõiduplaan, samas hoones töötab baar ja kui ootamine pikaks läheb, võib aega parajaks teha näiteks tassi kohvi juures.

Omaette naljanumber (ma ei häbene nii väljenduda ja see ei ole ainult minu seisukoht) on Tapa linna uus maalinibusside peatuskoht koos paviljoniga, mis paigaldati juba möödunud aasta lõpul, aga tänaseni pole kasutust leidnud. Maksma läks see päris korraliku hinniku raha. Kui palju tegelikult, sellest polegi veel aru saanud. Abilinnapea Mati Mitti kinnitusele läks paviljon koos paigutusega maksma umbes 30 000 krooni. Linnavalitsus aga eraldas oma 23. detsembril 2003. aasta istungil bussiootepaviljoni valmis-

tamise ja paigaldamise eest tasumiseks 40 000 krooni.

M. Mitt lubas, et aasta algul võetakse peatuskoht ametlikult kasutusse. Täna seni see aga kasutust pole leidnud, paviljoni on kordvalt lõhutud. Möödunud on juba seitse kuud ootepaviljoni paigaldamisest, küll mingisugust lahendust antud olukorrale ei paista tulevat. Kas ikka tõesti oli aasta lõpus vaja teha sellist rahakulutust? Ja kuna kesklinnas seda paviljoni keegi ei kasuta, võib-olla oleks hoopis mõttekam see paigutada Pikale tänavale nn autobaasi peatusesse. Praegu pole seal isegi mitte pinki, et istuda, vihma- ja tuulevarjust rääkimata. Peatus on koristamata, ka puudub prügiast.

Lõpetuseks üks küsimus: kelle kohustuste hulka käib bussijaama ja bussipeatuste korrashoid?

Helle-Anne Org

Müügigarantii on kaks aastat

Mõni aeg tagasi sattusin kauplusesse, kus oli kevadjalatsite allahindlus. Minu tähelepanu köitis kauba juures olev info – allahindatud jalatsitel puudub garantii.

Mis on üldse garantii? Millise kehtivusega on garantii aeg? Kas on seadusega kooskõlas kauplustes väljasolev teave kolme või kuue kuu pikkuse garantii kohta? Küsimusi on selle teema kohta väga palju. Proovin mõnele selgitust anda.

Tarbijakaitseaduse 3. peatükis §10 on kirjas: "Kauba ja teenuse pakkumisel on keelatud kasutada mistahes vormis või sõnaühendis sõna "garantii" või muud samatähenduslikku sõna, kui selle tähendus ei vasta võlaõigusseaduse §230–231 müügigarantii kohta ja §650 töövõtugarantii kohta sätestatule."

Praegu kehtiv Võlaõigusseaduse sätestab müüja vastutuse asja lepingutingimustele mittevastavuse puhul, s.t. kui tegemist on mittekvaliteetse tootega. Ostjal on nüüd õigus müüjale pretensioon esitada kahe aasta jooksul pärast ostu sooritamist. See tähendab, et meil kehtib kaheaastane pretensiooni esitamise tähtaeg. Loomulikult saab pretensiooni esitada ainult siis, kui defekt on praakkaubaga ning defekt ilmnes alles hiljem. Kui me ikka jalatsid lagunemiseni ära kanname või neid õigesti ei hoolda, siis pole küll mõtet müüja poole pretensiooni esitada. Samuti tuleb hoolgale jälgida igasuguseid kasuta-

misjuhendeid ning neist ka kinni pidada. Kui töökojas selgub, et viga on tekkinud teie süül, siis tuleb teil remondi eest ise tasuda.

Mis on aga müügigarantii? Võlaõigusseaduse järgi on müügigarantiiks müüja või tootja (müügigarantii andja) lubadus müüdud asi garantii ettenähtud tingimustel tasuta või vastu eest välja vahetada, parandada või tagada muul viisil asja vastavust garantiis ettenähtud tingimustel, millele antakse ostjale seaduses sätestatud soodsam seisund.

Seadusega on ette nähtud võimalus pretensioone esitada kahe aasta jooksul – see ei ole garantii. Garantii eeldab ostjale veel soodsamat seisundit. Näiteks A-klassi külmikud "Snaige", mille garantii pikkus on viis aastat või Hackman-ni kastrulid 15-aastase garantiiga.

Sellised müüjate märgitud garantiid, nagu me praegu kauplustes kohtame, on ebaseaduslikud. Tarbijakaitseadus näeb ette nõuet rikkumise eest rahaträhi kuni 200 trahviühikut, juriidilise isiku karistus on kuni 40 000 krooni.

Nii et kui teie poolt ostetud asi läks katki 14 kuud pärast ostmist ja teie olete teda õigesti kasutanud ja korralikult hooldanud, siis pöörduge julgesti kauplusesse oma pretensiooniga, olugi et kauba ostmisel selgitati teile, et selletud kauba garantii on 6 kuud. Sellist garantiiaega ei ole ja pretensioone võib esitada kaks aastat. Ostjal on õigus nõuda müüjalt

asja parandamist või asendamist (kui see on võimalik ja sellega ei põhjustata müüjale ebamõistlikke kulusid või põhjendamatu ebamugavusi) VOS §222.

Müüja kannab asja parandamisega või asja asendamise seotud kulusid, eelkõige veo-, posti-, töö-, reisi- ja materjalikulud.

Varem pidi müüja kaupluse töö üldeeskirja alusel vedama vaid suu-remöödulisi ja raskekaalulisi asju parandamiseks, ümbervahetamiseks või tagastamiseks. Nüüd ei pea müüja vedama, kuid ta peab hüvitama mõistlikult kulutused.

Nüüd veel kord artikli alguses mainitud jalatsite soodusmüügi juurde. Nagu selgus, oli garantii mõiste kasutamine ebaseaduslik. Aga kas sellisel kujul allahindatud kaupade ostu on hiljem kaubal defekti ilmnenisel õigus pretensiooni esitada? Kuna tegemist oli hooajaga kauba soodusmüügi ja allahindlusega, oli tingitud sellest, siis kehtib ka 2-aastane pretensiooni esitamise aeg. Kui aga kauba hind on alandatud defekti pärast ja sellest on ka müüja ostjal informeeritud, siis selle defekti kohta enam pretensiooni esitada ei saa. Sellist kaupa nimetatakse puudu-seks kaubaks.

Lõpetuseks tahan veel juhtida tähelepanu ostutšekide tähtsusele. Nõudke müüjalt alati ostutšekki, sest ilma selleta on praktiliselt võimatu esitada hiljem pretensioone, sest te ei suuda tõestada ostu sooritamist.

Helle-Anne Org

Tapa linnapäevad 12.–14. august 2004

12. augustil

kell 18 Rahvamatk ja piknik Valgre lauludega, esineb Tiit Peterson
Algus vana laululava juurest Paide mnt äärest

13. augustil

kell 18 Jalgpallivõistlus linna staadionil (Spordi tn)
kell 19.30 Avatakse pääs telki (pääse 40 kr)
kell 21 Pidu telgis ansambliga "Alaska" ja Tapa linna meistri-
võistlused karaokes Artur Raidmetsa juhtimisel
(Karaokele registreerimine kassas alates kella 19.30-st)

14. augustil


kell 8–15 Laot kesklinnas
kell 10 Linnapäeva avamine suurel laval telgi juures
(päeva juht Artur Raidmets)
kell 10–14 Turuplatsil avatud infotelk Tapa piirkonna haldusreformi
tutustumiseks. Huvilistega kohtuvad ja küsimustele
vastavad ühinevate omavalituste juhid
kell 10 Avatakse laste mänguväljak Tapa muusikakooli taga:
batuut, ATV-d, elektriautod, mootorrattad, hobused,

näomaaling, masinajäätis, vibu- ja ammulaskmine ja muu
huvitav.

kell 10 Tapa Aianduse ja Mesinduse Selts (Pikk 21) – Käsitööde
näitusmüük, Verner Luke loodusmaailde näitusmüük,
Karepa Ürditalu looduravi nõuanded ja ravimtaimede
tutustus. Nurga Äri Aiakeskuse istikute ja lillede müük
kell 10 Tapa pensionäride käsitööringi käsitöönäitus kultuurikojas
kell 10 Valgejõesaare rannavõrkpalliturniir
kell 10.15 Tapa linna ja külaliste isetegevuslaste kontsert
kell 11 Harri Allandi raamatu „Tapa linn läbi aegade 2“ (kaubandus)
tutustus ja müük Tapa raamatupoes.
kell 12 Paintball kultuurikoja pargis
kell 13 Vene Draamateatri etendus „Klounidel külas“
Valgejõe saarel (pääse 20 kr)
kell 15 Kanuuralli Valgejõel (Männikumägi MTÜ)
kell 18 „Laulge kaasa“ salvestus kesklinnas – Reet Linna, ans „Jam“
(saade eetris 2. okt, kordus 9. okt)
kell 19.30 Õllejooks Viru Õlu AS auhindadele telgi juures
kell 20 Avatakse pääs telki
kell 21 Simman ansambliga „Jam“ – telgis (pääse 40 kr)

Sponsorid: OÜ Särts, Viru Õlu AS, Takom VM, Tapa Linnavalitsus

TEATED - KUULUTUSED - TEATED - KUULUTUSED

 **ARENDESKODA**
Roheline 19, Tapa

MTÜ Arenduskoda otsib

**töökata ja
röömsameelset
sekretäri.**

Eeldame head suhtle-
misoskust eesti, vene ja
inglise keeles ja arvuti-
kasutamise oskust.

CV saata või tuua
aadressil
MTÜ Arenduskoda,
Roheline 19, Tapa.

Registreerime
1. septembril algavale

**inglise keele
algataseme
kursusele.**

Õpetaja on
Liina Uusküla.
Registreerida saab
tel 322 0026 või
MTÜ-s Arenduskoda,
Roheline 19, Tapa.

**TAPA
LINNAPÄEVAD**

13. august spordipäev, noorteõhtu,
karaoke, pidu telgis


14. august laot, kontserdid, näitused,
kanuuralli, Laulge kaasa, pidu telgis



info tel 56 609 636

UUED LINNAKODANIKUD

Ardo Raus 10.06.2004
Aleksander Bezuglov 19.06.2004
Rander Toiger 24.06.2004
Meriliis Nei 01.07.2004



EAKAD SÜNNIPÄEVALAPSED

Arnold-Voldemar Roodla	92	27.08.1912
Linda Piirma	91	25.08.1913
Hugo Roosilill	91	26.08.1913
Auguste Pikkoja	91	28.08.1913
Elfriede Kuris	90	20.08.1914
Maria Antonova	90	25.08.1914
Leopold Põhjala	89	25.08.1915
Iise Kulva	88	19.08.1916
Alide-Agathe Tamsar	87	02.08.1917
Erika-Auguste Taal	87	24.08.1917
Voldemar Järveots	86	10.08.1918
Natalja Russejeva	86	23.08.1918
Ella-Melita Stock	86	30.08.1918
Aleksandra Marõševa	85	04.08.1919
Ellen Päev	85	17.08.1919
Ljubov Moltšanenko	80	09.08.1924
Julius Leppik	80	10.08.1924
Hilda-Marianne Rohtla	80	18.08.1924
Hilja Eedma	80	30.08.1924
Eliford Lahi	75	02.08.1929
Lüüli Levskaja	75	02.08.1929
Nikolai Presnjakov	75	12.08.1929
Salme Loorand	75	16.08.1929
Mikhail Ivanenko	75	19.08.1929
Helja Neidek	75	19.08.1929
Lehte Brock	75	25.08.1929
Irene Straus	75	28.08.1929
Erich Murakas	75	30.08.1929
Ants Valem	70	03.08.1934
Iise Käsperson	70	09.08.1934
Evi Lanno	70	09.08.1934
Vladislav Spiridon	70	15.08.1934
Maimu Tovaruskina	70	16.08.1934
Leonida Bykova	70	19.08.1934
Eleonora Maltseva	70	22.08.1934



**Näitus-müük
linnapäevade ajal**

Seoses Tapa linna päevade-
ga kutsub Tapa Aianduse ja
Mesinduse Selts

14. augustil seda päeva
sisustama huvitavate
näitus-müükide
külastamisega.

Seltsi maja aeda on lubanud
tulla Rakverest Nurgaäri
aiakeskus, pakkudes
müügiks kodaedadesse
dekoratiivpõõsaid,
istikuid ja lilli.

Maja saalis tutvustab oma
väljapanekut Karepa
Ürdiaed – ravimtaimi ja
istikuid, samas Verner Luke
loodusmaailde müük.

Äkki tekib külastajal vastu-
pandamatu soov ka endale
osta moodi läinud dekora-
tiivpõõsa või ravimtaimi.
Ilusaid taimeleide!

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Aadi Uue	28.06.2004
Linda Poddö	29.06.2004
Harri Staal	01.07.2004
Raivo Kärmik	04.07.2004
Liina Laidla	08.07.2004
Nikolai Andreev	11.07.2004
Viktor Voitsev	12.07.2004
Elsa Freimann	24.07.2004
Aleksander Antonov	28.07.2004
Aleksandra Taraban	24.07.2004



**Vabandame eelmise lehte (ued linnakodanikud)
sattunud vea tõttu:**

VALE - Aleksandr Kristetski	25.05.2004
ÕIGE - Daniil Kristetski	26.05.2004

Müüa
vähekasutatud hüppekiik
4–8-kuusele lapsele
300 kr.
Tel 5380 5769

Müüa
lõhutatud lehtpuid
200 kr/m³.
Tel 5665 2463

Tapa linna ajaleht Sõnumed Roheline tn 19, Arenduskoda
Lehe tellimine ja üldinfo - tel/faks 322 0026.
Ajalehte saab lugeda - www.tapa.ee/arenduskoda/ajaleht,
e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee
Toimetaja Heiki Vuntus - tel 322 0026, mobiil 5648 5208
Küljendaja Liina Kald - tel 322 0023, mobiil 528 7998
Trükitud trükikojas Agur - Pikk 16, Rakvere, tel 322 3999
Trükiarv 600. Leht ilmub kaks korda kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19, E - R kella 9 - 16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastõttu nende selguse
huvides toimetada ning lühendada. **Hoidmaks ära
arusaamatusi peab lehematerjal olema toimetuses
hiljemalt lehe ilmumise nädala teisipäeval kell 10.**